PRACTICAL LESSON

Fjalitë përcaktore dhe përemrat lidhorë - Relativsätze und Relativpronomen

Lesson category: Mësime të gjuhës gjermane

> Do të mësoni si ndërtohen fjalitë përcaktore gjermane, si zgjidhet përemri lidhor der, die ose das sipas gjinisë dhe rasës, dhe pse folja shkon në fund.

Fjalitë përcaktore dhe përemrat lidhorë - Relativsätze und Relativpronomen

Përmbledhje e mësimit

Fjalia përcaktore jep një informacion shtesë për një emër të fjalisë kryesore. Ajo hapet me një **përemër lidhor** dhe, si çdo fjali e varur, e ka **foljen në fund**. Rregulli kyç: gjinia dhe numri i përemrit vijnë nga *emri që përcaktohet*, kurse rasa nga *roli i tij brenda fjalisë përcaktore*.

Çfarë do të mësoni?

- Tabelën e plotë të përemrave lidhorë.
- Rregullin e dyfishtë të zgjedhjes.
- Përemrin lidhor pas parafjalës.
- Format e gjinores *dessen* dhe *deren*.

Tabela e përemrave lidhorë

Rasa	Mashkullore	Femërore	Asnjanëse	Shumës
Nominativ	der	die	das	die
Akkusativ	**den**	die	das	die
Dativ	**dem**	**der**	**dem**	**denen**
Genitiv	**dessen**	**deren**	**dessen**	**deren**

Format janë të njëjta me nyjën e shquar, përveç **denen** (dhanore shumës) dhe formave të gjinores **dessen / deren**.

Rregulli i dyfishtë

1. **Gjinia dhe numri** ← nga emri që përcaktohet.
2. **Rasa** ← nga funksioni brenda fjalisë përcaktore.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Shembull	Emri	Roli në fjalinë e varur	Përemri
*Der Mann, **der** dort steht, ...*	der Mann (m.)	kryefjalë	der
*Der Mann, **den** ich sehe, ...*	der Mann (m.)	kundrinor i drejtë	den
*Der Mann, **dem** ich helfe, ...*	der Mann (m.)	kundrinor i zhdrejtë	dem
*Die Frau, **die** ich kenne, ...*	die Frau (f.)	kundrinor i drejtë	die
*Das Kind, **dem** ich helfe, ...*	das Kind (n.)	kundrinor i zhdrejtë	dem

Me parafjalë

Parafjala qëndron **para** përemrit lidhor dhe përcakton rasën:

- *Das Haus, **in dem** ich wohne, ist alt.* — Shtëpia në të cilën banoj është e vjetër.
- *Der Freund, **mit dem** ich spreche, kommt aus Wien.* — Shoku me të cilin flas vjen nga Vjena.
- *Die Stadt, **in die** wir fahren, ist schön.* — Qyteti për ku po shkojmë është i bukur.

Gjinorja: dessen dhe deren

Gjermanisht: Der Mann, dessen Auto hier steht, ist mein Nachbar.

Shqip: Burri, makina e të cilit është këtu, është fqinji im.

Gjermanisht: Die Frau, deren Sohn hier arbeitet, ist Ärztin.

Shqip: Gruaja, djali i së cilës punon këtu, është mjeke.

Pas *dessen* dhe *deren* emri vjen **pa nyjë**.

Presja dhe vendi

- Fjalia përcaktore ndahet gjithmonë me **presje**.
- Ajo qëndron sa më pranë emrit që përcakton.
- Folja e zgjedhuar shkon **në fund**.

Gabime të zakonshme të folësve të shqipes

Gabimi	E saktë	Shpjegimi
Der Mann, der ich sehe	**den ich sehe**	roli është kundrinor
..., die ich helfe	**der ich helfe**	*helfen* kërkon dhanore
Der Mann, der dort steht ist mein Vater.	presje edhe pas fjalisë së varur	fjalia e varur veçohet nga të dyja anët
..., in dem ich wohne ist alt pa presje	**..., in dem ich wohne, ist alt.**	rregull pikësimi
dessen das Auto	**dessen Auto**	pa nyjë pas *dessen*

Krahasimi me gjuhën shqipe

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.

Shqipja përdor **që** për pothuajse çdo rast dhe *i cili / e cila* kur duhet saktësi. Gjermanishtja nuk ka një formë universale si *që*: përemri duhet zgjedhur sipas gjinisë dhe rasës çdo herë. Prandaj përkthimi i drejtpërdrejtë i *që* nuk funksionon.

Përmbledhje e shkurtër

- Gjinia dhe numri nga emri; rasa nga roli.
- Format si nyja e shquar, plus *denen, dessen, deren*.
- Parafjala vjen para përemrit.
- Folja në fund, presje të dyja anët.

Këshilla praktike për ushtrime

1. Bashkoni dy fjali të thjeshta në një me përemër lidhor.
2. Pyetni gjithmonë dy pyetje: ç’gjini ka emri dhe ç’rol luan në fjalinë e varur.
3. Përshkruani persona që njihni me nga një fjali përcaktore.

ENGLISH FOR LIFE

© 2026 English For Life LLC — Foreign Language Learning Association, Kumanovo, North Macedonia. All rights reserved.
All content, trademarks and materials on this website are the property of English For Life and may not be reproduced or distributed without prior written permission.